

Sygn. akt XII Gz 716/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku Wydział XII Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dariusz Janiszewski

Sędziowie: SO Magdalena Kiedrowicz – Kopeć (spr.)

SO Grażyna Tarkowska

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2013 roku w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko F. M.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

od postanowienia wydanego przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku w dniu 25 września 2012 roku, sygn. akt V GC 772/12 w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia powództwa poprzez obciążenie należącego do pozwanego udziału we współwłasności nieruchomości hipoteką przymusową

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, iż oddalić wniosek powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. o obciążenie nieruchomości, której współwłaścicielem jest F. M., składającej się z działki nr (...), położonej w G., (...) S., dla której Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku Wydział III K. Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Sygn. akt XII Gz 716/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 września 2012 roku Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku na czas trwania postępowania udzielił powodowi (...) Spółce Akcyjnej z siedzibę w W. zabezpieczenia powództwa o zapłatę należności głównej w wysokości 82.990,28 złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty 45.863,76 złotych od 23 lutego do dnia zapłaty oraz od kwoty 37.126,52 złotych od 26 marca 2010 roku do dnia zapłaty, nadto kosztów procesu poprzez obciążenie należącego do pozwanego F. M. udziału we własności nieruchomości składającej się z działki nr (...) położonej w G. dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy Gdańsk- Północ w Gdańsku prowadzi księgę wieczystą nr (...) – hipotekę przymusową do kwoty 117.727,32 zł na rzecz powoda jako wierzyciela.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd I instancji wskazał, że w myśl art. 730 § 1 i 2 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd można żądać udzielenia zabezpieczenia, przy czym sąd może udzielić zabezpieczenia zarówno przed wszczęciem postępowania, jak również w jego toku, zaś zgodnie z art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Zdaniem Sądu Rejonowego materiał dowodowy zebrany w sprawie uprawdopodobnia

zasadność roszczenia powoda o zapłatę, gdyż powód przedstawił wraz z pozwem pochodzące od pozwanego zamówienia, jak i potwierdzenie dostarczenia pozwanemu towarów oraz faktury. Według Sądu Rejonowego powód wykazał również interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. W jego ocenie podniesione we wniosku o zabezpieczenie okoliczności wskazują, że stan majątkowy i finansowy pozwanego nie jest stabilny. Sąd Rejonowy zważył, że z zaświadczenia lekarskiego wynika zły stan zdrowia pozwanego, który cierpi na długotrwałą i uciążliwą chorobę co zdaniem Sądu może spowodować niezdolność do prowadzenia działalności gospodarczej. Według Sądu Rejonowego zagrożenie dla finansów pozwanego może stanowić także wysokie nieuregulowane zobowiązanie podatkowe firmy, w której zarządzie pozostaje pozwany.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł pozwany zaskarżając je w całości i zarzucił mu:

- naruszenie art. 730 k.p.c. i art. 730¹ § 1 k.p.c. poprzez uznanie, iż brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie,

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego materiału dowodowego poprzez wzięcie pod uwagę sytuacji majątkowej (...) Spółki Akcyjnej, który nie jest stroną postępowania a nie pozwanego oraz powołanie się na niezwyfikowane informacje o tej spółce, które są niezgodne z rzeczywistością

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zaskarżone postanowienie należało zmienić, jednakże z innych względów aniżeli podane w zażaleniu.

W rozpoznawanej sprawie wskazany przez powoda (uprawnionego) we wniosku o udzielenie zabezpieczenia sposób zabezpieczenia dotyczył ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości składającej się z działki nr (...) położonej w G. dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy Gdańsk- Północ w Gdańsku prowadzi księgę wieczystą nr (...) a stanowiącej wspólność małżeńską majątkową pozwanego i jego małżonki.

Rozważenia wymagało zatem czy hipoteka przymusowa na nieruchomości objętej majątkową wspólnością małżeńską może być ustanowiona także wówczas, gdy tylko jedno z małżonków zostało pozwane jako dłużnik. W obecnym stanie prawnym powyższą kwestię normuje przepis art. 743¹ § 1 k.p.c. zgodnie z którym, postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia wydane przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim stanowi podstawę do podjęcia czynności związanych z wykonaniem zabezpieczenia na mieniu wchodzącym w skład majątku wspólnego. Jednakże przedmiotowa regulacja nie dotyczy przypadku, gdy postanowienie o zabezpieczeniu zostało wydane przeciwko tylko jednemu z małżonków, a zgodnie z przepisami materialnoprawnymi drugi z małżonków nie ponosi odpowiedzialności za jego zobowiązanie. Chodzi tu więc o sytuacje unormowane w art. 41 § 2 i 3 k. r. i o., a w szczególności zobowiązanie zaciągnięte bez zgody małżonka. W takim przypadku wierzyciel może zaspokoić się wyłącznie z majątku osobistego dłużnika oraz dodatkowo na składnikach majątku wspólnego wymienionych w art. 776¹ k.p.c. a więc z wynagrodzenia za pracę lub z dochodów uzyskanych z innej działalności zarobkowej. Zgodnie z art. 776¹ § 2 k.p.c. w związku z art. 743¹ § 1 k.p.c. postanowienie o zabezpieczeniu zaopatrzone w klauzulę wykonalności stanowi jedynie podstawę do podjęcia czynności związanych z wykonaniem zabezpieczenia tylko na mieniu wchodzącym w skład majątku osobistego dłużnika (obowiązanego) (por. A.Jakubecki, Komentarz do art. 743¹ System Informacji Prawnej LEX). Skoro zatem w niniejszej sprawie wnioskodawca nie uprawdopodobnił, że będące postawą jego powództwa zobowiązanie zostało zaciągnięte za zgodą małżonka obowiązanego J. M. stwierdzić należało mając na względzie powyższe, że wskazany przez powoda (uprawnionego) sposób zabezpieczenia nie miał zastosowania w realiach niniejszej sprawy a jego wniosek podlegał oddaleniu.

Dodatkowo wskazać należy, że w świetle obowiązujących przepisów nie znajduje podstaw prawnych ustanowienie zabezpieczenia w postaci hipoteki przymusowej poprzez obciążenie należącego do pozwanego F. M. udziału we

własności nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego F. M. i jego małżonki. Współwłasność (wspólność) łączna charakteryzuje się natomiast swoją specyfiką. Najistotniejszą jej cechą jest bezwzględny zakaz rozporządzania udziałem we współwłasności. Klóciłoby się to z istotą i funkcją współwłasności (łącznej) spełniającej tu służebną funkcję wobec podstawowego stosunku osobistego łączącego (wyłącznie) oznaczone osoby tutaj stosunku małżeństwa, w którym obowiązuje ustrój wspólności małżeńskiej majątkowej. Z całokształtu przyjętych w tym zakresie regulacji wynika bowiem, że współwłasność łączna jest współwłasnością bezudziałową.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznając w okolicznościach rozpoznawanej sprawy wniosek powoda o zabezpieczenie roszczenia poprzez ustanowienie hipotek przymusowej na nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego pozwanego i jego małżonka prawnych za niedopuszczalny na mocy art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 zd. k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. orzec jak w sentencji postanowienia.